

Hallituksen esitys Eduskunnalle eräiden toimeentuloturvaan koskevien lakien takaisinperintäsäännösten muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi toimeentuloturvaan koskevia takaisinperintäsäännöksiä takaisinperittävän saatavan vanhentumista koskevilla säännöksillä. Ehdotuksen mukaan aiheettomasti maksettu etuus olisi perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Sen jälkeen, kun takaisinperinnästä on annettu päätös, saatavan vanhentumisaika olisi viisi vuotta. Lisäksi ehdotetaan, että Kansaneläkelaitos, työttömyyskassa ja Koulutusrahasto voisi takaisinperintäpäätöksen tekemisen ja sitä seuranneiden toistuvien perintätoimenpiteiden jälkeen luopua kokonaan aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnästä, jos takaisinperintä jäisi ilmeisesti tuloksettomaksi tai perinnästä aiheutuvat kustannukset olisivat kohtuuttomat takaisinperittävään rahamäärään nähden.

Ehdotetut muutokset koskisivat etuuksia, joista säädetään kansaneläkelaiassa, sairausvakuutuslaissa, opintotukilaiassa, asumistukilaiassa, työttömyysturvalaissa, aikuiskoulutuksesta annetussa laissa, sotilasavustuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa, kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetussa laissa, kun-

toutusrahalaiassa, äitiysavustuslaissa, lapsilisälaiassa, maahanmuuttajien erityistuesta annetussa laissa, vuorotteluvapaalainlaissa, julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetussa laissa, lapsen hoitotuesta annetussa laissa, vammaistukilaiassa, eläkkeensaajien asumistukilaiassa, perhe-eläkelaiassa, rintamasotilaseläkelaiassa ja ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetussa laissa.

Opintotukilakiin otettaisiin lisäksi säännös opintolainan takaussaatavan vanhentumisesta viidessä vuodessa siitä lukien, kun Kansaneläkelaitos on maksanut opintolainan luottolaitokselle.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu, aikaisintaan kuitenkin 1 päivänä tammikuuta 2004. Säännöksiä sovellettaisiin myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuuksiin ja syntyneisiin sataviin. Siirtymäsäännöksen mukaan takaisinperittävä saatava voisi vanhentua ehdotetun viiden vuoden vanhentumisajan mukaan vasta kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	5
1. Nykytila ja käytäntö.....	5
Vanhentumissäännökset	5
Takaisin perittävän etuuden vanhentuminen.....	5
Opintolainan takaussaatavan vanhentuminen.....	6
Aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnästä luopuminen	7
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	8
Vanhentumissäännökset	8
Takaisinperinnästä luopuminen	8
3. Esityksen vaikutukset	9
4. Asian valmistelu.....	9
5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	10
1. Lakiehdotusten perustelut.....	10
1.1. Kansaneläkelaki	10
1.2. Sairausvakuutuslaki	11
1.3. Opintotukilaki.....	11
1.4. Asumistukilaki	11
1.5. Työttömyysturvalaki.....	11
1.6. Laki aikuiskoulutustuesta	11
1.7. Sotilasavustuslaki	12
1.8. Laki lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta	12
1.9. Laki kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta.....	12
1.10. Kuntoutusrahalaki.....	12
1.11. Äitiysavustuslaki.....	12
1.12. Lapsilisälaki	12
1.13. Laki maahanmuuttajien erityistuesta	12
1.14. Vuorotteluvapaalaki	12
1.15. Laki julkisesta työvoimapalvelusta.....	13
1.16. Laki lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ko- lumatkatuesta.....	13
1.17. Laki lapsen hoitotuesta.....	13
1.18. Vammaistukilaki	13
1.19. Eläkkeensaajien asumistukilaki	13
1.20. Perhe-eläkelaki	13

1.21.	Rintamasotilaseläkelaki	13
1.22.	Laki ulkomaille maksettavasta rintamalisästä.....	13
2.	Voimaantulo.....	13
3.	Säätämisyjärjestys	13
LAKIEHDOTUKSET		15
	kansaneläkelain muuttamisesta.....	15
	sairausvakuutuslain muuttamisesta	16
	opintotukilain muuttamisesta.....	17
	asumistukilain muuttamisesta	18
	työttömyysturvalain muuttamisesta	19
	aikuiskoulutustuesta annetun lain 15 ja 21 §:n muuttamisesta	20
	sotilasavustuslain muuttamisesta.....	21
	lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta	22
	kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta	23
	kuntoutusrahalain muuttamisesta.....	24
	äitiysavustuslain muuttamisesta.....	25
	lapsilisälain muuttamisesta.....	26
	maahanmuuttajien erityistuesta annetun lain muuttamisesta.....	27
	vuorotteluvapaalain 19 ja 21 §:n muuttamisesta.....	28
	julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 12 luvun 4 §:n muuttamisesta.....	29
	lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta.....	30
	lapsen hoitotuesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta	31
	vammaistukilain 8 §:n muuttamisesta.....	32
	eläkkeensaajien asumistukilain 14 §:n muuttamisesta.....	33
	perhe-eläkelain 37 §:n muuttamisesta	34
	rintamasotilaseläkelain 17 §:n muuttamisesta.....	35
	ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n muuttamisesta.....	36
LIITE		37
RINNAKKAISTEKSTIT		37
	kansaneläkelain muuttamisesta.....	37
	sairausvakuutuslain muuttamisesta.....	38
	opintotukilain muuttamisesta.....	40
	asumistukilain muuttamisesta.....	42
	työttömyysturvalain muuttamisesta	44
	aikuiskoulutustuesta annetun lain 15 ja 21 §:n muuttamisesta	46
	sotilasavustuslain muuttamisesta.....	48
	lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta	49
	kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta	51

kuntoutusrahalain muuttamisesta.....	53
äitiysavustuslain muuttamisesta	54
lapsilisälain muuttamisesta.....	56
maahanmuuttajien erityistuesta annetun lain muuttamisesta.....	58
vuorotteluvapaalain 19 ja 21 §:n muuttamisesta.....	60
julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 12 luvun 4 §:n muuttamisesta.....	62
lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta.....	63
lapsen hoitotuesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta	64
vammaistukilain 8 §:n muuttamisesta.....	65
eläkkeensaajien asumistukilain 14 §:n muuttamisesta.....	66
perhe-eläkelain 37 §:n muuttamisesta	67
rintamasotilaseläkelain 17 §:n muuttamisesta.....	68
ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n muuttamisesta.....	69

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja käytäntö

Vanhentumissäännökset

Vuoden 2004 alusta voimaan tuleva laki velan vanhentumisesta (728/2003), jäljempänä vanhentumislaki, kumoo määräajasta velkomisasioissa sekä julkisesta haasteesta velkojille annetun asetuksen (32/1868), jäljempänä vanhentumisasetus. Uusi vanhentumislaki on yleislaki, jota sovelletaan, jos muualla laissa ei ole siitä poikkeavia säännöksiä. Laissa säädetään yleisestä kolmen vuoden vanhentumisajasta. Takaisinperittävän saatavan määräaika lasketaan siitä, kun velkoja on saanut tietää tai hänen olisi pitänyt tietää erehdyksessä tehdystä maksusta ja perusteettoman edun saajasta. Vanhentumisaika on kuitenkin viisi vuotta sen jälkeen, kun velasta on annettu lainvoimaiseksi tullut tuomio tai muu ulosottoeruste, joka voidaan panna täytäntöön niin kuin lainvoimainen tuomio. Yleisen kolmen vuoden vanhentumisajan rinnalla on toissijainen kymmenen vuoden vanhentumisaika, joka lasketaan saatavan perusteena olevasta tapahtumasta. Laissa on myös säännökset siitä, kuinka velan vanhentuminen voidaan katkaista.

Vanhentumislain soveltamisalasäännöksen mukaan sitä ei sovelleta muun muassa veroon, julkiseen maksuun tai muuhun rahasaamiseen, joka saadaan periä ulosottoihin ilman tuomiota tai päätöstä, eikä eläke- ja sosiaalilainsäädännön nojalla, lakisääteisen vakuutuksen perusteella tai julkisista varoista suoritettavaan eläkkeeseen, korvaukseen, tukeen tai muuhun etuuteen. Lakia sovelletaan muun muassa perusteettoman edun palautukseen. Vanhentumislain säännökset tulevat kuitenkin sovellettaviksi vain, jollei erityislainsäädännöstä muuta johdu.

Laki ulosottolain muuttamisesta (679/2003) tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2004. Lain mukaan ulosoton vireilletu-

lo ja täytäntöönpano edellyttävät, että hakijalla on täytäntöönpanokelpoinen ulosottoeruste, jota koskeva oikeus ei ole lakannut maksun, vanhentumisen tai muun syyn vuoksi. Ulosottoeruste on lain mukaan täytäntöönpanokelpoinen 15 vuoden ajan. Jos ulosottoerusteessa tarkoitettu velkoja on luonnollinen henkilö tai jos korvaussaatava perustuu rikokseen, josta velallinen on tuomittu vankeuteen tai yhdyskuntapalveluun, ulosottoeruste on pääsääntöisesti täytäntöönpanokelpoinen 20 vuoden ajan. Tuomioistuim voi poikkeustapauksissa velkojan kanteesta määrätä määräajan jatkumaan kymmenen vuotta.

Ulosottoerusteiden täytäntöönpanokelpoisuuden määräaikaisuus merkitsee, että oikeus maksun perimiseen ulosoton kautta menettään lopullisesti määräajan kuluttua umpeen. Ulosottolain lainmuutos on osittain taannehtiva. Jos ulosottoeruste on annettu ennen 1 päivää maaliskuuta 1993, täytäntöönpanokelpoisuuden määräaika lasketaan mainitusta päivämäärästä. Saatava, jota koskeva takaisinperintäpäätös on tullut lainvoimaiseksi 1 päivänä maaliskuuta 1993 tai sitä ennen, vapautuu siten ulosotosta 1 päivänä maaliskuuta 2008.

Takaisin perittävän etuuden vanhentuminen

Kansaneläkelaitoksen toimeenpanemissa etuuslaeissa ei ole takaisin perittävän saatavan vanhentumista koskevaa säännöstä. Sama koskee muun muassa työeläke- ja tapaturmavakuutusta koskevaa lainsäädäntöä. Kansaneläkelaitoksessa, työttömyyskassoissa, Koulutusrahastossa sekä työeläke- ja tapaturmavakuutuslaitoksissa on noudatettu vanhentumisasetuksen yleistä kymmenen vuoden vanhentumissäännöstä ja vanhentumisasetuksessa olevia säännöksiä vanhentumisen katkaisemisesta. Kun vanhentumisaika on etuuden saajaan kohdistettujen perintä-

toimenpiteiden johdosta katkaistu, siitä alkaa kulua uusi kymmenen vuoden vanhentumisaika.

Vasta sairausvakuutuslain (364/1963) säätämisen yhteydessä Kansaneläkelaitoksen toimeenpanemaan lainsäädäntöön sisällytettiin nimenomainen säännös siitä, että aiheettomasti maksetut etuudet tulee periä takaisin. Kaikkien keskeisten toimeentuloturvaan koskevien lakien liikaa maksettuja etuuksia koskevat takaisinperintäsäännökset yhdenmuikaistettiin ja niitä täsmennettiin 1 päivänä toukokuuta 1997 voimaan tulleilla laeilla. Uudistuksen kohteena olivat kaikkien Kansaneläkelaitoksen tuolloin toimeenpanemien lakien lisäksi myös muun muassa työeläke- ja tapaturmavakuutusta koskeva lainsäädäntö. Sisällöllisesti uudet säännökset vastaavat esimerkiksi kansaneläkelain (347/1956) ja sairausvakuutuslain aikaisempia periaatteita ja vakiintunutta tulkintakäytäntöä.

Etuuden liikamaksu voi syntyä monesta syystä. Liikamaksu voi aiheutua asiakkaasta johtuvasta syystä, etuuden käsittelystä tai muusta seikasta, johon asiakas tai etuuden maksaja ei voi vaikuttaa. Tavallisin syy liikamaksun syntymiseen on, että etuudensaaja on etuutta hakiessaan jättänyt ilmoittamatta seikan, joka olisi vaikuttanut oikeuteen saada etuus tai etuuden määrään tai että etuudensaaja saadessaan etuutta on jättänyt kokonaan ilmoittamatta tai ei ole ilmoittanut ajoissa olosuhteissaan tapahtuneesta muutoksesta. Usein syynä on myös, että muun etuuden maksaja on ilmoittanut omasta etuuspäätöksestään myöhässä tai tehnyt päätöksen etuuden maksamisesta takautuvalla ajalla.

Jotta aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperiminen olisi mahdollista, on annettava uusi etuuspäätös, selvitettävä liikamaksun määrä sekä tehtävä takaisinperintäpäätös. Tarvittaessa on poistettava aikaisempi virheellinen etuuspäätös. Vakuutusosoikeus on kuitenkin vain painavista syistä poistanut virheellisesti tehdyn päätöksen, jonka tekemisestä on kulunut yli viisi vuotta. Jos hakija on esimerkiksi tahallisesti salannut päätökseen olennaisesti vaikuttavia tietoja, poistopäätös on voitu tehdä kymmenen vuoden yleisen vanhentumisaajan puitteissa.

Sosiaalivakuutuksessa on kysymys pakollisesta sosiaaliturvasta, jossa viranomaisen on

annettava etuuden hakijalle se etuus, joka hänelle lain mukaan kuuluu. Tämän takia on erityisen tärkeää, että etuus maksetaan oikein perusteiden ja oikean suuruisena sille, jolle se kuuluu. Aiheettomasti maksetun sosiaalietuuden takaisinperinnässä ei voida sellaisenaan soveltaa yksityisoikeudellisten velkasuhteiden sääntelyä varten säädetyn vanhentumislain säännöksiä. Tämän vuoksi on perusteltua ottaa etuuslainsäädäntöön omat vanhentumislaita poikkeavat vanhentumissäännökset, joita sovelletaan takaisinperintätilanteissa.

Monivaiheisen takaisinperintäprosessin aikana ei ole aiheellista erikseen muistuttaa etuudensaajaa perusteettomasti maksetusta etuudesta vanhentumisen katkaisemiseksi, koska vasta takaisinperintäpäätöstä tehtäessä harkitaan takaisinperinnän kohtuullisuutta ja päätöksellä vahvistetaan, mikä on takaisin perittävä määrä. Erilliset katkaisutoimet tulevat ajankohtaiseksi vasta sen jälkeen, kun on annettu takaisinperintäpäätös, jonka mukaista saatavaa ei ole saatu perityksi takaisin etuudensaajalta. Tämän vuoksi ei ole tarpeen sisällyttää etuuslakien takaisinperintäsaatavaa koskeviin säännöksiin vanhentumislain mukaista kolmen vuoden yleistä vanhentumisaikaa. Sen sijaan on tarpeen säätää takaisinperintäpäätöksen jälkeen sovellettavasta vanhentumisajasta.

Opintolainan takaussaatavan vanhentuminen

Opintotukilain (65/1994) 38 §:n mukaan takausvastuun perusteella pankille maksettujen opintolainojen takaussaatavat saadaan ilman tuomiota tai päätöstä ulosottaa lainan saajalta siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoon annettussa laissa (367/1961) säädetään. Takaussaataviin ei kuitenkaan sovelleta veroulosottoain mukaista viiden vuoden vanhentumisaikaa, vaan niihin sovelletaan tällä hetkellä vanhentumisasetuksen mukaista yleistä kymmenen vuoden vanhentumisaikaa.

Uuden vanhentumislain soveltamisalan ulkopuolelle on lain 1 §:n 2 momentissa rajattu muun muassa verot, julkiset maksut tai muut rahasaamiset, jotka saadaan periä ulosottoon ilman tuomiota tai päätöstä. Tämä

merkitsee sitä, ettei opintolainan valtiontakaukseen perustuvan takaussaatavan vanhentumisesta ole säännöstä uuden vanhentumislain tultua voimaan. Tämän vuoksi on tarpeen säätää takaussaatavan vanhentumisesta opintotukilaissa.

Aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnästä luopuminen

Voimassa olevien takaisinperintäsäännösten mukaan Kansaneläkelaitos voi luopua aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnästä tai alentaa takaisinperittävää määrää, jos kyse ei ole etuuden saajan vilpillisestä menettelystä ja luopuminen harkitaan kohtuulliseksi. Soveltamiskäytäntöön vakiintuneiden periaatteiden mukaan Kansaneläkelaitos selvittää kohtuullisuutta harkitessaan asiakkaan kokonaistilanteen. Harkinnassa otetaan huomioon muun muassa asiakkaan sosiaalinen asema kuten huoltovelvollisuus, hänen taloudellinen asemansa kuten toimeentuloedellytykset ja se, onko hän liिकासuoritusten vuoksi menettänyt jonkun muun taloudellisen edun. Harkinnassa huomioon otettavia tekijöitä voivat olla myös Kansaneläkelaitoksen, viranomaisen tai muun vastaavan tahon mahdollinen myötävaikutus liिकासuoritukseen sekä liिकासuorituksesta kulunut aika.

Jos aiheettomasti maksettu suoritus on määrältään vähäinen, Kansaneläkelaitos voi voimassa olevien säännösten mukaan luopua takaisinperinnästä. Jos etuudensaaja on saanut toistuvasti määrältään vähäisenä pidettäviä liिकासuorituksia, takaisinperinnästä ei kuitenkaan luovuta vähäisen määrän perusteella.

Voimassa olevien takaisinperintäsäännösten mukaan myös työttömyyskassat ja Koulutusrahasto voivat luopua liikaa maksetun etuuden takaisinperinnästä tai alentaa takaisinperittävää määrää, jos kyse ei ole etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä ja luopuminen harkitaan kohtuulliseksi. Jos liिकासuoritus on määrältään vähäinen, ne voivat voimassa olevien säännösten mukaan luopua takaisinperinnästä. Takaisinperinnästä luovuttaessa sovelletaan samoja periaatteita kuin Kansaneläkelaitoksen osalta on edellä mainittu.

Lainvoimainen takaisinperintäpäätös saa-

daan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Kansaneläkelaitos, työttömyyskassa ja Koulutusrahasto voivat siten lainvoimaisen päätöksen perusteella hakea suoraan saatavan ulosmittausta. Liikaa maksettu etuus voidaan myös periä kuittaamalla sitä vastaisista etuuseristä. Säännösten mukaan kuittaminen kohdistetaan samaan etuuteen tai siihen rinnastettavaan muuhun etuuteen. Esimerkiksi liikaa maksettua työmarkkinatukea voidaan periä kuittaamalla sitä työttömyyseläkkeestä. Henkilön suostumuksella kuittaminen voidaan kohdistaa myös täysin toisen tyyppiseen etuuteen.

Kuittausoikeutta työttömyyspäivärahasta ja työmarkkinatuesta voidaan kuitenkin käyttää vain palkan ulosmittausta koskevien säännösten rajoissa. Siten mahdollisuutta periä saatavaa kuittaamalla sitä työttömyyspäivärahasta tai työmarkkinatuesta rajoittaa velallisen vähimmäistoimeentulon turvaamiseksi säädetty suojaosuus. Työttömyysturvassa peruspäivärahana tai työmarkkinatukena maksettavan etuuden määrä ei ylitä suojaosuuden määrää. Näin ollen kuittausoikeuden rajoittamista koskeva säännös merkitsee käytännössä sitä, ettei takaisinperintä kuittaamalla saatavaa peruspäivärahasta tai työmarkkinatuesta tule kysymykseen. Henkilön suostumuksella Kansaneläkelaitos voi kuitenkin periä työttömyysturvaetuuttakin kuittaamalla.

Sellaiset vanhat takaisinperintäsaatat, joista ei ole vuosiin saatu suorituksia, pysyvät saatavina Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan ja Koulutusrahaston kirjanpidossa niin kauan kuin saatavan vanhentumisaika katkaistaan perintätoimenpiteillä. Tämä on aiheuttanut perinnässä olevien saatavien kokonaismäärän kasvua. Kasvua on ollut huolimatta niistä monista toimenpiteistä, joita on suoritettu liikamaksujen ehkäisemiseksi ja takaisinperintätoiminnan tehostamiseksi ja kehittämiseksi. Erityisesti pitkäaikaistyöttömiltä ja syrjäytyneiltä ei saada perityksi takaisin aiheettomasti maksettuja etuuksia.

Edellä mainittuja kauan perinnässä olleita saatavia koskevien tuloksettomien perintätoimenpiteiden rajoittamiseksi on tarpeen täydentää Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassojen ja Koulutusrahaston toimeenpanemissa etuuslaeissa olevia takaisinperinnästä luopumista koskevia säännöksiä säätä-

mällä takaisinperintäpäätöksen jälkeen tehtävään arviointiin perustuvista luopumisperusteista.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Vanhentumis säännökset

Esityksen tavoitteena on selkeyttää etuuslainsäädäntöä sisällyttämällä etuuslakeihin saatavan vanhentumista koskevat yhdenmukaiset säännökset aiheettomasti tai liikaa maksettujen etuuksien takaisinperinnän osalta. Yleisenä tavoitteena on paitsi säännösten yhdenmukaisuus Kansaneläkelaitoksen toimeenpanemien eri etuuslakien välillä, myös yhdenmukaisuus koko sosiaalivakuutuksen ja muun toimeentuloturvan sisällä. Esimerkiksi eläkevakuutuksessa kansaneläkelainsäädännön ja sitä koskevan käytännön tulisi olla mahdollisimman yhdenmukainen työeläkejärjestelmän säännösten ja tulkintojen kanssa. Jos henkilö on saanut samasta syystä liikaa sekä kansaneläkettä että työeläkettä, ei ole tarkoituksenmukaista, että takaisinperinnässä noudatettavat periaatteet poikkeaisivat toisistaan. Sama yhdenmukaisuuden vaatimus koskee myös muun muassa työttömyysturvaa.

Esityksessä ehdotetaan, että aiheettomasti maksettu etuus olisi perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Määräaika olisi katkaistavissa antamalla takaisinperintäpäätös. Säännös merkitsisi sitä, että aiheettomasti maksettua etuutta voidaan määrätä takaisin maksettavaksi enintään kymmeneltä takaisinperintäpäätöstä edeltäneeltä vuodelta. Jos etuutta on maksettu useassa erässä, määräaika laskettaisiin kunkin erän maksupäivästä lukien. Aikuis-koulutustuen saajan oma rahoitusosuus olisi kuitenkin perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun henkilölle syntyy oikeus vanhuuseläkkeeseen.

Sen jälkeen, kun päätös takaisinperinnästä on annettu, takaisinperittävän saatavan vanhentumisaika olisi viisi vuotta. Tämä vanhentumisaika alkaisi takaisinperintäpäätöksen antamisesta ja olisi katkaistavissa siten kuin vanhentumislain 10 tai 11 §:ssä säädetään.

Katkaisukeinoina voitaisiin siten käyttää sekä vapaamuotoisia katkaisutoimia kuten suositusten vaatimista tai oikeudellisia katkaisutoimia kuten ulosottoasian vireillepanoa. Katkaisemisesta alkaisi kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika, joka voitaisiin uudelleen katkaista.

Ehdotettu muutos tehtäisiin kansaneläkelakiin, sairausvakuutuslakiin, opintotukilakiin, asumistukilakiin (408/1975), työttömyysturvakiin (1290/2002), aikuiskoulutustuesta annettuun lakiin (1276/2000), sotilasavustuslakiin (781/1993), lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annettuun lakiin (1128/1996), kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annettuun lakiin (610/1991), kuntoutusrahalakiin (611/1991), äitiysavustuslakiin (477/1993), lapsilisälakiin (796/1992), maahanmuuttajien erityistuesta annettuun lakiin (1192/2002) ja viittaussäännöstä muuttamalla vuorotteluvapaalakiin (1305/2002), julkisesta työvoimapalvelusta annettuun lakiin (1295/2002), lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annettuun lakiin (48/1997), lapsen hoitotuesta annettuun lakiin (444/1969), vammaistukilakiin (124/1988), eläkkeensaajien asumistukilakiin (591/1978), perhe-eläkelakiin (38/1969), rintamasotilaseläkelakiin (119/1977) ja ulkomaille maksettavasta rintamalisästä (988/1988) annettuun lakiin.

Lisäksi ehdotetaan, että opintolainan takaus saatavan vanhentumisaika olisi viisi vuotta siitä, kun Kansaneläkelaitos on maksanut opintolainan luottolaitokselle. Vanhentuminen olisi katkaistavissa siten kuin vanhentumislain 10 ja 11 §:ssä säädetään. Katkaisemisesta alkaisi kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Takaisinperinnästä luopuminen

Esityksessä ehdotetaan, että Kansaneläkelaitos, työttömyyskassa ja Koulutusrahasto voisivat tapauskohtaisesti harkiten luopua aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnästä takaisinperintäpäätöksen tekemisen jälkeen silloin, kun toistuvat perintätoimenpiteet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ja on todennäköistä, että saatavaa ei saada perittyä

takaisin vaikka perintätoimenpiteitä edelleen jatkettaisiin. Takaisinperinnästä voitaisiin luopua myös silloin, kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi takaisinperittävään rahamäärään nähden kohtuuttomat perintäkustannukset. Luopumalla toivottomien saatavien perinnästä Kansaneläkelaitos, työttömyyskassa ja Koulutusrahasto voisivat poistaa tällaiset saatavat kirjanpidostaan ja keskittyä muiden saatavien perintään.

Ehdotettu muutos tehtäisiin kansaneläkelakiin, sairausvakuutuslakiin, opintotukilakiin, asumistukilakiin, työttömyysturvalakiin, aikuiskoulutustuesta annettuun lakiin, sotiläsavustuslakiin, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annettuun lakiin, kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annettuun lakiin, kuntoutusrahalakiin, äitiysavustuslakiin, lapsilisälakiin, maahanmuuttajien erityistuesta annettuun lakiin ja vuorotteluvapaalakiin. Voimassa olevan viittaussäännöksen kautta uusi luopumissäännös tulisi koskemaan myös etuuksia, joista säädetään julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetussa laissa, lapsen hoitotuesta annetussa laissa, vammaistukilaissa, eläkkeensaajien asumistukilaissa, perhe-eläkeläisissä, rintamasotilaseläkeläisissä ja ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetussa laissa.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksen mukaan takaisinperittävän saatavan vanhentumisaika lyhentyisi takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen nykyisestä kymmenestä vuodesta viiteen vuoteen. Tällaisen saatavan vanhentuminen olisi kuitenkin aina katkaistavissa edellä kerrotuilla perintätoimilla. Vanhentumisaajan lyhentymisen kymmenestä vuodesta viiteen vuoteen antaa Kansaneläkelaitokselle, työttömyyskassalle ja Koulutusrahastolle aiheen tehostaa entisestään takaisinperintätoimia, koska saatavan vanhentuminen on katkaistava aikaisempaa useammin.

Takaisinperintäpäätöksen jälkeen tapauskohtaisesti harkittavissa perinnän jälkikätei-

ssä luopumisissa on kysymys näennäisistä, kirjanpidollisista saatavista, jotka ovat todennäköisesti arvottomia. Perinnän jatkaminen merkitsisi tosiasiaa vain lisäkustannuksia Kansaneläkelaitokselle, työttömyyskassalle tai Koulutusrahastolle. Toisaalta henkilön taloudellisen tilanteen selvittämisestä ja luopumispäätösten tekemisestä aiheutuu myös jossain määrin lisäkustannuksia. Esitettyjen uusien luopumisperusteiden ei voida kuitenkaan katsoa aiheuttavan kokonaismenojen kasvua vaan niiden lievää säästöä.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriössä yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen kanssa. Valmistelun yhteydessä on kuultu työministeriön, ympäristöministeriön, opetusministeriön, vakuutusvalvontaviraston, Työttömyyskassojen yhteisjärjestö ry:n, Koulutusrahaston sekä keskeisten työmarkkinajärjestöjen edustajia.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Hallitus antaa erikseen työeläkelainsäädäntöä ja tapaturmavakuutusta koskevat hallituksen esitykset, joissa on tämän esityksen kanssa asiallisesti yhdenmukaiset säännökset takaisinperittävän saatavan vanhentumisesta.

Hallintolain voimaantulon johdosta annettavassa hallituksen esityksessä eräiden Kansaneläkelaitoksen toimeenpanemiin etuuksiin liittyvien menettelysäännösten muuttamisesta ehdotetaan muutoksia osittain samoihin lainkohtiin kuin nyt annettavassa hallituksen esityksessä. Samanaikaisesti muutettavia lainkohtia ovat lapsen hoitotuesta annetun lain 9 §:n 1 momentti, vammaistukilain 8 §, eläkkeensaajien asumistukilain 14 §, perhe-eläkelain 37 §:n 1 momentti, rintamasotilaseläkelain 17 §:n 1 momentti ja ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n 1 momentti.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Kansaneläkelaki

88 a §. Pykälässä säädetään aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnästä. Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä eläkkeen aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että 2 momenttiin lisättäisiin maininta erityisistä tilanteista, joissa takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintäpäätöksen jälkeen. Kysymys olisi alkuperäisen takaisinperintäpäätöksen jälkeen tehtävästä uudesta tilanteen arvioinnista. Takaisinperinnästä luopuminen aikaisemman takaisinperintäpäätöksen jälkeen perustuisi aina tapauskohtaiseen harkintaan. Asiasta annettaisiin tällöin uusi päätös.

Ehdotuksen mukaan luopuminen olisi mahdollista, jos perintätoimenpiteet ovat kauan olleet tuloksettomia ja on todennäköistä, ettei maksamatta olevaa rahamäärää saada perittyä vaikka perintätoimenpiteitä jatkettaisiin. Perintätoimenpiteiden tuloksellisuutta arvioitaessa otettaisiin pitkään perinnässä olleissa takaisinperintäsaatavissa huomioon jo suoritettut perintätoimenpiteet sekä etuuden saajan taloudellinen asema ja olosuhteet. Jos niissä ei voitaisi arvioida tapahtuvan muutoksia, jotka parantaisivat perinnän tuloksellisuutta, voitaisiin perimättä olevasta saatavan osasta luopua kokonaan.

Luopuminen olisi myös mahdollista, jos etuuden saajan taloudellisesta asemasta olevien tietojen tai perinnästä aikaisemmin saatujen tulosten perusteella on nähtävissä, että perintätoimenpiteiden jatkamisesta tulisi aiheutumaan suhteettoman suuria hallinnollisia menoja. Näin olisi esimerkiksi silloin, kun perittävän rahamäärän arvioidaan alittavan perintäkustannukset. Luopuminen ei sitä vas-

toin olisi perusteltavissa pelkästään sillä, että takaisin maksaminen tapahtuu hitaasti. Esimerkiksi säännöllisesti vähissä erissä takaisin maksettavan saatavan perinnästä ei pääsääntöisesti pitäisi luopua.

Harkittaessa takaisinperinnän tuloksellisuutta takaisinperinnän olisi yleensä tullut kestää useita vuosia, jonka aikana on tehty useita perintäyrityksiä. Ehdotetut uudet luopumisperusteet olisivat käytettävissä, vaikka liikamaksu olisi aiheutunut etuuden hakijan tai saajan vilpillisestä menettelystä.

88 b §. Pykälä on uusi. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi siitä ajasta, jonka kuluessa aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin, takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentumisajasta ja vanhentumisaajan katkaisemisesta.

Ehdotuksen mukaan liikaa maksettu etuus olisi perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Tämän määräajan kuluessa olisi annettava takaisinperintäpäätös. Säännös merkitsisi sitä, ettei aiheettomasti maksettua etuutta voida määrätä takaisin maksettavaksi pidemmältä ajalta kuin takaisinperintäpäätöstä edeltäneeltä kymmeneltä vuodelta. Jos etuutta on maksettu useassa erässä, määräaika laskettaisiin kunkin erän maksupäivästä lukien. Säännös merkitsisi myös, ettei määräaikaa voida katkaista muulla tavalla kuin antamalla takaisinperintäpäätös.

Siitä, kun etuuden takaisinperinnästä on annettu valituskelpoinen päätös, alkaisi kulua takaisinperittävää saatavaa koskeva viiden vuoden vanhentumisaika. Tämä vanhentumisaika olisi katkaistavissa siten kuin vanhentumislain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Katkaisukeinoina voitaisiin käyttää vapaamuotoisia katkaisutoimia kuten suorituksen vaatimista tai oikeudellisia katkaisutoimia kuten ulosottoasian vireillepanoa. Katkaisutoimilta edellytetään, että saatava yksilöidään riittävästi ja että etuuden saaja saa tiedon katkaisutoimesta ennen vanhentumisaajan umpeutumista. Vanhentumisaika voisi myös piden-

tyä vanhentumislain 11 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaisi kulua uusi viiden vuoden pituinen vanhentumisaika. Katkaisutoimien lukumäärää ei olisi rajoitettu.

1.2. Sairausvakuutuslaki

57 §. Pykälässä säädetään aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnästä. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

57 a §. Pykälä on uusi. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta. Säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.3. Opintotukilaki

27 §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

27 a §. *Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää. Opintolainojen takaussaatavien vanhentumisesta ehdotetaan säädettäväksi opintotukilain 38 a §:ssä.

38 a §. *Takaussaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Opintolainan takaussaatava vanhentuisi viidessä vuodessa siitä, kun Kansaneläkelaitos on maksanut opintolainan luottolaitokselle. Takaussaatavan vanhentumisen katkaisemista säädettäisiin vastaavasti kuin kansaneläkelain 88 b §:ssä.

1.4. Asumistukilaki

19 §. Pykälässä säädetään aiheettomasti maksetun etuuden takaisinperinnästä. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

19 a §. Pykälä on uusi. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta. Säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.5. Työttömyysturvalaki

11 luku. Toimeenpanoa koskevat säännökset.

10 §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

15 a §. *Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Pykälää sovellettaisiin liikaa maksetun työttömyysetuuden, yhdistelmätuen ja matka-avustuksen takaisinperintään, joista säädetään 11 luvun 10, 11 ja 12 §:ssä. Vanhentumissäännös vastaa asiallisesti ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.6. Laki aikuiskoulutustuesta

15 §. *Etuuden saajan oma rahoitusosuus eräissä tapauksissa*. Pykälässä säädetään aikuiskoulutustukea saaneen oman rahoitusosuuden perinnästä. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti.

Lain 14 §:n 2 momentin mukaan tukikauden alkamiseen mennessä karttuneen tukikauden lisäksi henkilöllä on oikeus lukea hyväkseen laskennallinen työssööloaika tukikauden alkamisesta 60 vuoden ikään saakka. Tämän tukikauden etukäteiskäytön edellytyksenä on, että henkilöllä on tukikauden alkuun mennessä ansainta-aikaa vähintään kymmenen vuotta. Lain 15 § mukaan etuudensaajan omaa rahoitusosuutta peritään takaisin, jos ansainta-aika jää etukäteiskäytön perusteena ollutta laskennallista työaikaa lyhyemmäksi. Aikuiskoulutustukea saaneelta peritään oman rahoitusosuutena erotusaikaa vastaavalta tukikaudelta maksetuista aikuiskoulutustuen ansio-osista kolmasosa. Perinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi taikka jos perittävä määrä on vähäinen. Perittävää määrää koskeva päätös voidaan antaa sen jälkeen, kun henkilöllä on oikeus lain perusteella vanhuuseläkkeeseen.

Uudessa 15 §:n 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että oma rahoitusosuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun henkilölle syntyy oikeus vanhuus-

eläkkeeseen. Perintäajan alkaminen on tarkoituksenmukaista kytkeä vanhuuseläkeoiden alkamiseen, koska katkaisutoimi eli perintäpäättös voidaan antaa vasta sen jälkeen. Kymmenen vuoden perintäaika alkaisi näin aikaisimmasta mahdollisesta ajankohdasta, jolloin päätöksellä voidaan todeta perittävä saatava ja sen suuruus. Päätöksellä vahvistetun saatavan vanhentumisen ja vanhentumisen katkaisemisen osalta säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

21 §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta. Uutta luopumisperustetta ei sovellettaisi perittäessä takaisin etuudensajan omaa rahoitusosuutta 15 §:n perusteella.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti. Takaisinperintäsaatavan vanhentumista koskeva säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.7. Sotilasavustuslaki

18 §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

18 a §. *Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.8. Laki lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta

21 §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

21 a §. *Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.9. Laki kansaneläkelaitoksen järjestämisestä kuntoutuksesta

8 e §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

8 f §. *Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Säännös vastaa ehdo-

tettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.10. Kuntoutusrahalaki

30 §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

30 a §. *Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää. Voimassa oleva 30 a § siirtyy 30 b §:ksi.

1.11. Äitiysavustuslaki

10 §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

10 a §. *Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.12. Lapsilisälaki

14 §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

14 a §. *Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.13. Laki maahanmuuttajien erityistuesta

32 §. *Takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta.

32 a §. *Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen*. Pykälä on uusi. Säännös vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 b §:ää.

1.14. Vuorotteluvapaalaki

19 §. *Vuorottelukorvauksen takaisinperintä*. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotettu muutos vastaa ehdotettua kansaneläkelain 88 a §:n muutosta. Uutta luopumisperustetta ei sovellettaisi perittäessä vuorottelukorvausta takaisin pykälän 1 mo-

mentin perusteella eli kun on ilmeistä, että tarkoituksena ei ole ollut työvuorottelun toteuttaminen tämän lain mukaisesti.

21 §. *Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että vuorottelukorvauksen takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta on voimassa, mitä siitä säädetään työttömyysturvalaissa.

1.15. Laki julkisesta työvoimapalvelusta

12 luku. Tukien, avustusten ja etuuksien toimeenpanoa koskevat säännökset

4 §. *Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että koulutustuen ja ylläpitokorvauksen takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta on voimassa, mitä työttömyysasetuksista säädetään työttömyysturvalaissa.

1.16. Laki lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta

14 §. *Viittaussäännös.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että koulumatkatuen takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta on voimassa, mitä siitä säädetään opintotukilaissa.

1.17. Laki lapsen hoitotuesta

9 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus kansaneläkelain 88 b §:ään.

1.18. Vammaistukilaki

8 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi viittaus kansaneläkelain 88 b §:ään.

1.19. Eläkkeensaajien asumistukilaki

14 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi viittaus kansaneläkelain 88 b §:ään.

1.20. Perhe-eläkelaki

37 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus kansaneläkelain 88

b §:ään.

1.21. Rintamasofilaseläkelaki

17 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus kansaneläkelain 88 b §:ään.

1.22. Laki ulkomaille maksettavasta rintamalisästä

10 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi viittaus kansaneläkelain 88 b §:ään.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu, aikaisintaan kuitenkin 1 päivänä tammikuuta 2004. Takaisinperinnästä luopumista koskevia säännöksiä sovellettaisiin kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004. Mainittujen säännösten voimaantulon siirtämisen tarkoituksena on varata säännösten toimeenpanijoille riittävästi aikaa uusien säännösten edellyttämän koulutuksen järjestämiseen, jotta voidaan varmistaa yhdenmukainen soveltamiskäytäntö.

Voimaantulosäännösten 2 momentin mukaan uusia säännöksiä sovellettaisiin myös ennen lain voimaantuloa liikaa maksettuihin etuuksiin ja syntyneisiin saataviin. Kun lasketaan tällaisen ennen lain voimaantuloa syntyneen saatavan vanhentumisaikaa, otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Saatava ei voisi kuitenkaan vanhentua lain voimaantulosta laskettavan kolmen vuoden siirtymäkauden kuluessa, jos vanhentuminen ei tänä aikana tapahtuisi myös lain voimaan tullessa voimassa olleen vanhentumissäännöksen perusteella. Suojasäännös on tarpeen, koska takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentumisaika lyhentyy kymmenestä vuodesta viiteen vuoteen.

3. Säättämisjärjestys

Perustuslain kannalta on erityisesti tarkasteltava ehdotettuja vanhentumissäännöksiä ja

niiden voimaantulon siirtymäsäännöksiä. Vanhentumislaki on annettu tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Siinä muun muassa säädetään velkoihin aiemmin sovellettuja vanhenemisaikoja lyhyempiä vanhentumisaikoja, joiden voimaantulosta sovelletaan samanpituista kolmen vuoden siirtymäaika kuin nyt kysymyksessä olevissa lakiehdotuksissa. Ehdotuksilla ei myöskään heikennetä etuudensaajien asemaa. Takaisinperinnästä luopumista koskeva muutosehdotus tekee yk-

sittäistapauksissa mahdolliseksi helpottaa sellaisen henkilön asemaa, jolla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia maksaa takaisin aiheuttomasti maksettua etuutta. Hallitus katsoo, että ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväiksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**kansaneläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 88 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 328/1997, ja
lisätään lakiin uusi 88 b § seuraavasti:

88 a §

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

88 b §

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei

vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200__ . Sen 88 a §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

2.

Laki**sairausvakuutuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 57 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 329/1997, ja
lisätään lakiin uusi 57 a § seuraavasti:

57 §

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

57 a §

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden

vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kuluu uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 . Sen 57 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

3.

Laki**opintotukilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 27 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 341/1997 ja
lisätään lakiin uusi 27 a ja 38 a § seuraavasti:

27 §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

27 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai

11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisaajan katkaisemisesta alkaa kulu uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

38 a §

Takaussaatavan vanhentuminen

Takaussaatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua siitä, kun Kansaneläkelaitos on maksanut opintolainan luottolaitokselle, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaussaatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisaajan katkaisemisesta alkaa kulu uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 . Sen 27 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

4.

Laki**asumistukilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/1975) 19 §:n 2 momentti,
 sellaisena kuin se on laissa 755/1993, ja
lisätään lakiin uusi 19 a § seuraavasti:

19 §

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

19 a §

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei

vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kuluu uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 19 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

5.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 11 luvun 10 §:n 2 momentti ja
lisätään lain 11 lukuun uusi 15 a § seuraavasti:

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

10 §

Takaisinperintä

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä työttömyysetuuden aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnan jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

15 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Edellä 10, 11 ja 12 §:ssä tarkoitettu liikaa

maksettu etuus, tuki tai avustus sekä 11 §:n perusteella määräytyvä korko on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava ja sille 11 §:n perusteella määräytyvä viivästyskorko vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan ja viivästyskoron vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 2004. Sen 11 luvun 10 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa liikaa maksettuihin etuuteen, tukeen ja avustukseen sekä syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

6.

Laki

aikuiskoulutustuesta annetun lain 15 ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aikuiskoulutustuesta 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1276/2000) 21 §:n 2 momentti ja
lisätään 15 §:ään uusi 3 momentti ja 21 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

15 §

Etuuden saajan oma rahoitusosuus eräissä tapauksissa

Tämän pykälän 1 momentin mukainen rahoitusosuus on perittävä kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun henkilöllä on oikeus lain perusteella vanhuuseläkkeeseen. Päätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Päätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

21 §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai törkeästä tuotamuksesta taikka jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan

taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

Liikaa maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 21 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa liikaa maksettuun etuuteen, perittävään rahoitusosuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

7.

Laki**sotilasavustuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun sotilasavustuslain (781/1993) 18 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 339/1997, ja
lisätään lakiin uusi 18 a § seuraavasti:

18 §

Takaisinperintä

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutusi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

18 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen

maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kuluu uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004 . Sen 18 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

8.

Laki

lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1128/1996) 21 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 337/1997, ja
lisätään lakiin uusi 21 a § seuraavasti:

21 §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

21 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen

maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisaajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 ____ . Sen 21 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

9.

Laki**kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun lain (610/1991) 8 e §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 333/1997, ja *lisätään* lakiin uusi 8 f § seuraavasti:

8 e §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

8 f §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen

maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulu uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 ____ . Sen 8 e §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

10.

Laki**kuntoutusrahalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun kuntoutusrahalain (611/1991) 30 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 334/1997, ja
lisätään lakiin uusi 30 a §, jolloin nykyinen 30 a §, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 334/1997, siirtyy 30 b §:ksi, seuraavasti:

30 §

Takaisinperintä

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

30 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen

maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kuluu uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 30 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantumista kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

11.

Laki**äitiysavustuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1993 annetun äitiysavustuslain (477/1993) 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 783/2002, ja
lisätään lakiin uusi 10 a § seuraavasti:

10 §

Takaisinperintä

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton suorittaminen ole johtunut avustuksen tai tuen saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

10 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti suoritettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen

maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kuluu uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 10 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantumista kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

12.

Laki**lapsilisälain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lapsilisälain (796/1992) 14 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 335/1997, ja
lisätään lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

14 §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut lapsilisän nostamiseen oikeutetun henkilön tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

14 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä

takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 14 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantumista kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

13.

Laki**maahanmuuttajien erityistuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maahanmuuttajien erityistuesta 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain
 (1192/2002) 32 §:n 2 momentti ja
lisätään lakiin uusi 32 a § seuraavasti:

32 §

Takaisinperintä

—————
 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

32 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen

maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

—————
 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 32 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

14.

Laki**vuorotteluvapaalain 19 ja 21 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 joulukuuta 2002 annetun vuorotteluvapaalain (1305/2002) 19 § 2 momentti ja 21 §:n 1 momentti seuraavasti:

19 §

Vuorottelukorvauksen takaisinperintä

Jos vuorottelukorvausta on maksettu muutoin aiheetta tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu korvaus on perittävä takaisin. Takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä korvauksen aiheeton maksaminen ole johtunut vuorottelijan vilpillisestä menettelystä tai törkeästä tuottamuksesta tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei korvauksen saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan korvauksen määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

21 §

Työttömyysturva - ja työttömyyskassalain soveltaminen

Vuorottelukorvauksen hakemisesta, epä-

ämisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, etuuspäivien määrästä viikossa, vuorottelukorvausta koskevasta päätöksestä, päätöksen poistamisesta ja itseoikaisusta, takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta, velvollisuudesta tietojen antamiseen, oikeudesta saada tietoja ja ulosottomiehen tiedonsaantioikeudesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta sekä työttömyysturvalautakunnasta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa (603/1984) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 19 §:n 2 momentin 3 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa liikaa maksettuaan korvaukseen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

15.

Laki**julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 12 luvun 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoimapalvelusta 30 joulukuuta 2002 annetun lain (1295/2002) 12 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

12 luku

Tukien, avustusten ja etuuksien toimeenpanoa koskevat säännökset

4 §

Työttömyysturva - ja työttömyyskassalain soveltaminen

Koulutustuen ja soveltuvien osin ylläpito-
 korvauksen hakemisesta, velvollisuudesta
 tietojen antamiseen, etuutta koskevasta päätöksestä, etuuden epäämisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä

tai vähentämisestä, maksamisesta muulle kuin opiskelijalle, takaisinperinnästä, takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta, kuitaamisesta, siirtämisestä muulle henkilölle, oikaisemisesta, virheen korjaamisesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta sekä avoliitosta ja erillään asumisesta on voimassa, mitä työttömyysetuuksista säädetään työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa, jollei tässä laissa toisin säädetä.

 Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 200 .

16.

Laki

**lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain
14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta
10 päivänä tammikuuta 1997 annetun lain (48/1997) 14 §, sellaisena kuin se on laissa
136/2003, seuraavasti:

14 §

Viittaussäännös

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin, mitä opintotukilaissa säädetään opintotuen toimeenpanosta, tarkistamisesta ja keskeyttämisestä, takaisinperin-

nästä ja takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta, itseoikaisusta, päätöksen poistamisesta, tietojen saamisesta, käytöstä ja luovuttamisesta, ulosmittaus- ja siirtokiellosta sekä rahoituksesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

17.

Laki

lapsen hoitotuesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen hoitotuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (444/1969) 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 687/2002, seuraavasti:

<p>9 § Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35—39, 39 b ja 40 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 46 b—46 d, 46 f, 46 j ja 67 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80—82, 84—86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä sekä kan-</p>	<p>saneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.</p> <p>-----</p> <p>Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .</p>
--	--

18.

Laki**vammaistukilain 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1988 annetun vammaistukilain (124/1988) 8 §, sellaisena
 kuin se on laissa 1032/2002, seuraavasti:

8 §
 Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 1 d, 35—39, 39 b, 40, 42, 43 ja 44 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 46 b—46 d, 46 f, 46 i ja 46 j §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80-82, 84—86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä an-

tussa laissa (456/2001) säädetään, viimeksi mainittua lakia ei kuitenkaan tämän lain 2 §:n 3 momentissa mainitun rahamäärän osalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 200 .

19.

Laki**eläkkeensaajien asumistukilain 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetun eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 684/2002, seuraavasti:

14 §
 Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain 28 §:ssä, 31 §:n 2 momentissa, 35, 37—39, 39 a, 39 b, 40, 42, 43, 43 a ja 44 §:ssä, 45 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 46 ja 46 b §:ssä, 46 c §:n 2—4 momentissa, 46 d, 46 f, 46 i, 46 j,

67, 74 b ja 74 c §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80—82, 84-86, 88 a ja 88 b §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 200 .

20.

Laki**perhe-eläkelain 37 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/1969) 37 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 683/2002, seuraavasti:

37 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain (347/1956) 35, 37—39, 39 b, 40—42, 43 ja 44 §:ssä, 45 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 46 ja 46 b §:ssä, 46 c §:n 2-4 momentissa, 46 d—46 f, 46 i, 46 j, 67, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79—82, 84—86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä säädetään. Jos lapseneläkkeen saaja ei ole

ennen eläkkeen alkamista asunut Suomessa kansaneläkelain 41 §:ssä edellytettyä 10 vuoden aikaa, eläke voidaan ulkomailla asumisen estämättä maksaa, jos lapsen huoltaja täyttää asumisvaatimuksen.

—————
 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 200 .

21.

Laki**rintamasotilaseläkelain 17 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä tammikuuta 1977 annetun rintamasotilaseläkelain (119/1977) 17 §:n
 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 685/2002, seuraavasti:

17 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35, 37—39, 39 a, 39 b, 40—42, 43, 44—46, 46 b, 46 c, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79—82, 84—86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Ylimää-

räistä rintamalisää määrättäessä noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 26 §:n 7 momentissa säädetään.

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 200 .

22.

Laki**ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaille maksettavasta rintamalisästä 25 päivänä marraskuuta 1988 annetun lain (988/1988) 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 686/2002, seuraavasti:

<p>10 § Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain 35 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 37, 40, 46 b, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 79, 81, 82, 84-86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä sekä kansaneläke-</p>	<p>indeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. ----- Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 .</p>
--	---

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

kansaneläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 88 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 328/1997, ja
lisätään lakiin uusi 88 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

88 a §

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää taroituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

88 b §

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta,

jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaisu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 88 a §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

2.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 57 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 329/1997, ja lisätään lakiin uusi 57 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

57 §

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edus-

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edus-

Voimassa oleva laki

tajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheuttomasti maksettu määrä on vähäinen.

Ehdotus

tajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheuttomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

57 a §

Aiheuttomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumisesta ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 57 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheuttomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

3.

Laki**opintotukilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 27 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 341/1997 ja
lisätään lakiin uusi 27 a ja 38 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

27 §

Takaisinperintä

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

27 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta,

Ehdotus

jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaisu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

38 a §

Takaussaatavan vanhentuminen

Takaussaatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua siitä, kun Kansaneläkelaitos on maksanut opintolainan luottolaitokselle, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaisu. Takaussaatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 27 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

4.

Laki**asumistukilain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/1975) 19 §:n 2 momentti,
 sellaisena kuin se on laissa 755/1993, ja
lisätään lakiin uusi 19 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut tuensaajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

19 a §

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin

Ehdotus

velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 19 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheuttomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

5.

Laki**työttömyysturvalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 11 luvun
 10 §:n 2 momentti ja
lisätään lain 11 lukuun uusi 15 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

10 §

Takaisinperintä

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä työttömyysetuuden aiheen maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä työttömyysetuuden aiheen maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

15 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Edellä 10, 11 ja 12 §:ssä tarkoitettu liikaa maksettu etuus, tuki tai avustus sekä 11 §:n

Ehdotus

perusteella määräytyvä korko on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava ja sille 11 §:n perusteella määräytyvä viivästyskorko vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan ja viivästyskoron vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 11 luvun 10 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa liikaa maksettuihin etuuteen, tukeen ja avustukseen sekä syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

6.

Laki**aikuiskoulutustuesta annetun lain 15 ja 21 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aikuiskoulutustuesta 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1276/2000) 21 §:n
 2 momentti ja
lisätään 15 §:ään uusi 3 momentti ja 21 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

Etuuden saajan oma rahoitusosuus eräissä tapauksissa

Tämän pykälän 1 momentin mukainen rahoitusosuus on perittävä kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun henkilöllä on oikeus lain perusteella vanhuuseläkkeeseen. Päätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Päätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

21 §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä etuuden aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai törkeästä tuottamuksesta taikka jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai törkeästä tuottamuksesta taikka jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi ta-*

Ehdotus

kaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksemukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

Liikaa maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumisesta ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 21 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa liikaa maksettuun etuuteen, perittävään rahoitusosuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

7.

Laki**sotilasavustuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun sotilasavustuslain (781/1993) 18 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 339/1997, ja
lisätään lakiin uusi 18 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

Takaisinperintä

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää taroituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

18 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin

velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 18 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheuttomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

8.

Laki

lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidon tuesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1128/1996) 21 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 337/1997, ja lisätään lakiin uusi 21 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheuttomasti maksettu määrä on vähäinen.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheuttomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua

kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

21 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 21 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuihin ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

9.

Laki**kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta 27 päivänä maaliskuuta 1991
 annetun lain (610/1991) 8 e §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 333/1997, ja
lisätään lakiin uusi 8 f § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 e §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää taroituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

8 f §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun

Ehdotus

saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 . Sen 8 e §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

10.

Laki**kuntoutusrahalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun kuntoutusrahalain (611/1991) 30 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 334/1997, ja
lisätään lakiin uusi 30 a §, jolloin nykyinen 30 a §, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 334/1997, siirtyy 30 b §:ksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

30 §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

30 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkais-

tu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 30 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

11.

Laki

äitiysavustuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1993 annetun äitiysavustuslain (477/1993) 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 783/2002, ja
lisätään lakiin uusi 10 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

Takaisinperintä

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton suorittaminen ole johtunut avustuksen tai tuen saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton suorittaminen ole johtunut avustuksen tai tuen saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä
Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua

kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää taroituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

10 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti suoritettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 10 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuihin etuihin ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

12.

Laki**lapsilisälain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1992 annetun lapsilisälain (796/1992) 14 §:n 2 momentti,
 sellaisena kuin se on laissa 335/1997, ja
lisätään lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

Takaisinperintä

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut lapsilisän nostamiseen oikeutetun henkilön tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut lapsilisän nostamiseen oikeutetun henkilön tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

14 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä

Ehdotus

takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 200 . Sen 14 §:n 2 momentin 2 virkettä
sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä
syyskuuta 2004.*

*Lakia sovelletaan myös ennen lain voi-
maantuloa aiheuttomasti maksettuihin etuu-
teen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen
saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa
otetaan huomioon myös ennen lain voi-
maantuloa kulunut aika. Kysymyksessä ole-
va saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain
nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kulut-
tua lain voimaantulosta, jollei se vanhentui-
si myös tämän lain voimaan tullessa voi-
massa olleiden säännösten mukaan tätä en-
nen.*

13.

Laki**maahanmuuttajien erityistuesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maahanmuuttajien erityistuesta 20 päivänä joulukuuta 2002 annetun lain
 (1192/2002) 32 §:n 2 momentti ja
lisätään lakiin uusi 32 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

32 §

Takaisinperintä

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut tuen saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

 Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

32 a §

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Aiheettomasti maksettu etuus on perittävä takaisin kymmenen vuoden kuluessa sen maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 tai 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 32 §:n 2 momentin 2 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa aiheettomasti maksettuun etuuteen ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

14.

Laki**vuorotteluvapaalain 19 ja 21 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 joulukuuta 2002 annetun vuorotteluvapaalain (1305/2002) 19 § 2 momentti ja 21 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

19 §

Vuorottelukorvauksen takaisinperintä

 Jos vuorottelukorvausta on maksettu muutoin aiheetta tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu korvaus on perittävä takaisin. Takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä korvauksen aiheeton maksaminen ole johtunut vuorottelijan villillisestä menettelystä tai törkeästä tuottamuksesta tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

 Jos vuorottelukorvausta on maksettu muutoin aiheetta tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu korvaus on perittävä takaisin. Takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä korvauksen aiheeton maksaminen ole johtunut vuorottelijan villillisestä menettelystä tai törkeästä tuottamuksesta tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. *Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei korvauksen saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan korvauksen määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.*

 21 §

Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen

Vuorottelukorvauksen hakemisesta, epäamisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väli-

 21 §

Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen

Vuorottelukorvauksen hakemisesta, epäamisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väli-

Voimassa oleva laki

aikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, etuuspäivien määrästä viikossa, vuorottelukorvausta koskevasta päätöksestä, päätöksen poistamisesta ja itseoikaisusta, velvollisuudesta tietojen antamiseen, oikeudesta saada tietoja ja ulosottomiehen tiedonsaantioikeudesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta sekä työttömyysturvalautakunnasta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa (603/1984) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Ehdotus

aikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, etuuspäivien määrästä viikossa, vuorottelukorvausta koskevasta päätöksestä, päätöksen poistamisesta ja itseoikaisusta, *takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta*, velvollisuudesta tietojen antamiseen, oikeudesta saada tietoja ja ulosottomiehen tiedonsaantioikeudesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta sekä työttömyysturvalautakunnasta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa (603/1984) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 . Sen 19 §:n 2 momentin 3 virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa liikaa maksettuihin korvauksiin ja syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös aikaisemmin voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

15.

Laki**julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 12 luvun 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisesta työvoimapalvelusta 30 joulukuuta 2002 annetun lain (1295/2002) 12 luvun 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 luku

12 luku

Tukien, avustusten ja etuuksien toimeenpanoa koskevat säännökset

Tukien, avustusten ja etuuksien toimeenpanoa koskevat säännökset

4 §

4 §

Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen

Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen

Koulutustuen ja soveltuvin osin ylläpito-
 korvauksen hakemisesta, velvollisuudesta
 tietojen antamiseen, etuutta koskevasta päätöksestä, etuuden epäämisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, maksamisesta muulle kuin opiskelijalle, takaisinperinnästä, kuittaamisesta, siirtämisestä muulle henkilölle, oikaisemisesta, virheen korjaamisesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta sekä avoliitosta ja erillään asumisesta on voimassa, mitä työttömyysetuuksista säädetään työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Koulutustuen ja soveltuvin osin ylläpito-
 korvauksen hakemisesta, velvollisuudesta
 tietojen antamiseen, etuutta koskevasta päätöksestä, etuuden epäämisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, maksamisesta muulle kuin opiskelijalle, takaisinperinnästä, *takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta*, kuittaamisesta, siirtämisestä muulle henkilölle, oikaisemisesta, virheen korjaamisesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta sekä avoliitosta ja erillään asumisesta on voimassa, mitä työttömyysetuuksista säädetään työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 200 .

16.

Laki**lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain
14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta 10 päivänä tammikuuta 1997 annetun lain (48/1997) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 136/2003, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

14 §

Viittaussäännös

Viittaussäännös

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä opintotukilaissa säädetään opintotuen toimeenpanosta, tarkistamisesta ja keskeyttämisestä, takaisinperinnästä, itseoikaisusta, päätöksen poistamisesta, tietojen saamisesta, käytöstä ja luovuttamisesta, ulosmittaus- ja siirtokiellosta sekä rahoituksesta.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä opintotukilaissa säädetään opintotuen toimeenpanosta, tarkistamisesta ja keskeyttämisestä, takaisinperinnästä ja *takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta*, itseoikaisusta, päätöksen poistamisesta, tietojen saamisesta, käytöstä ja luovuttamisesta, ulosmittaus- ja siirtokiellosta sekä rahoituksesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

17.

Laki**lapsen hoitotuesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsen hoitotuesta 4 päivänä heinäkuuta 1969 annetun lain (444/1969) 9 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 687/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

9 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35–39, 39 b ja 40 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 46 b–46 d, 46 f, 46 j ja 67 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80–82, 84–86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Ehdotus

9 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35–39, 39 b ja 40 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 46 b–46 d, 46 f, 46 j ja 67 §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80–82, 84–86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 . _____

18.

Laki**vammaistukilain 8 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1988 annettun vammaistukilain (124/1988) 8 §, sellaisena
 kuin se on laissa 1032/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

8 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 1 d, 35–39, 39 b, 40, 42, 43 ja 44 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 46 b–46 d, 46 f, 46 i ja 46 j §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80–82, 84–86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään, viimeksi mainittua lakia ei kuitenkaan tämän lain 2 §:n 3 momentissa mainitun rahamäärän osalta.

Ehdotus

8 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 1 d, 35–39, 39 b, 40, 42, 43 ja 44 §:ssä, 45 §:n 1 ja 4 momentissa, 46, 46 b–46 d, 46 f, 46 i ja 46 j §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80–82, 84–86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään, viimeksi mainittua lakia ei kuitenkaan tämän lain 2 §:n 3 momentissa mainitun rahamäärän osalta.

_____ päivä
 Tämä laki tulee voimaan _____
 kuuta 200 .

19.

Laki**eläkkeensaajien asumistukilain 14 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetun eläkkeensaajien asumistukilain (591/1978)
 14 §, sellaisena kuin se on laissa 684/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain 28 §:ssä, 31 §:n 2 momentissa, 35, 37–39, 39 a, 39 b, 40, 42, 43, 43 a ja 44 §:ssä, 45 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 46 ja 46 b §:ssä, 46 c §:n 2–4 momentissa, 46 d, 46 f, 46 i, 46 j, 67, 74 b ja 74 c §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80–82, 84–86 ja 88 a §:ssä säädetään.

Ehdotus

14 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain 28 §:ssä, 31 §:n 2 momentissa, 35, 37–39, 39 a, 39 b, 40, 42, 43, 43 a ja 44 §:ssä, 45 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 46 ja 46 b §:ssä, 46 c §:n 2–4 momentissa, 46 d, 46 f, 46 i, 46 j, 67, 74 b ja 74 c §:ssä, 79 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 80–82, 84–86, 88 a ja 88 b §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 200 .

20.

Laki

perhe-eläkelain 37 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä tammikuuta 1969 annetun perhe-eläkelain (38/1969) 37 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 683/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

37 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain (347/1956) 35, 37–39, 39 b, 40–42, 43 ja 44 §:ssä, 45 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 46 ja 46 b §:ssä, 46 c §:n 2–4 momentissa, 46 d–46 f, 46 i, 46 j, 67, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79–82, 84–86, 88 ja 88 a §:ssä säädetään. Jos lapseneläkkeen saaja ei ole ennen eläkkeen alkamista asunut Suomessa kansaneläkelain 41 §:ssä edellytettyä 10 vuoden aikaa, eläke voidaan ulkomailla asumisen estämättä maksaa, jos lapsen huoltaja täyttää asumisvaatimuksen.

Ehdotus

37 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain (347/1956) 35, 37–39, 39 b, 40–42, 43 ja 44 §:ssä, 45 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 46 ja 46 b §:ssä, 46 c §:n 2–4 momentissa, 46 d–46 f, 46 i, 46 j, 67, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79–82, 84–86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä säädetään. Jos lapseneläkkeen saaja ei ole ennen eläkkeen alkamista asunut Suomessa kansaneläkelain 41 §:ssä edellytettyä 10 vuoden aikaa, eläke voidaan ulkomailla asumisen estämättä maksaa, jos lapsen huoltaja täyttää asumisvaatimuksen.

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 200 .

21.

Laki**rintamasotilaseläkelain 17 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä tammikuuta 1977 annetun rintamasotilaseläkelain (119/1977) 17 §:n
 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 685/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 35, 37–39, 39 a, 39 b, 40–42, 43, 44–46, 46 b, 46 c, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79–82, 84–86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Ylimääräistä rintamalisää määrättäessä noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 26 §:n 7 momentissa säädetään.

17 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan soveltuvin osin lisäksi mitä kansaneläkelain 35, 37–39, 39 a, 39 b, 40–42, 43, 44–46, 46 b, 46 c, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 74 c, 79–82, 84–86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. Ylimääräistä rintamalisää määrättäessä noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä kansaneläkelain 26 §:n 7 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

22.

Laki

ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaille maksettavasta rintamalisästä 25 päivänä marraskuuta 1988 annetun lain (988/1988) 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 686/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

10 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain 35 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 37, 40, 46 b, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 79, 81, 82, 84–86, 88 ja 88 a §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Ehdotus

10 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudetaan soveltuvin osin, mitä kansaneläkelain 35 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 37, 40, 46 b, 46 f, 46 j, 73, 73 a, 73 b, 74, 74 b, 79, 81, 82, 84–86, 88, 88 a ja 88 b §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 . _____